

FEHRL - Strateški projekti za istraživanja u oblasti puteva

Dr Imre Pap, koordinator FEHRL-a

Institut za puteve, Beograd

3. Mart 2011.

FEHRL

FEHRL - Forum evropskih nacionalnih istraživačkih laboratorijsa za puteve predstavlja medjunarodno udruženje kojeg čine preko 30 nacionalnih istraživačkih i tehničkih instituta iz cele Evrope i pridruženih članova iz SAD, Južne Afrike, Izraela (TRL, LCPC, BAST, ANAS, BRRC, VTI, FHWA...).

Srbiju u FEHRL-u od 2004. godine predstavlja Institut za puteve iz Beograda

www.fehrl.org

FEHRL

Članice FEHRL-a

		AIT			NRA			ZAG
		BRRC			ANAS			CEDEX
		CRBL			VAS			VTI
		IGH			TKTI			EPFL
		CDV			INRR			Derzhodor
		DRI			NPRA			TRL
		TECER			RWS-DVS			INRC
		LCPC			IBDIM			CSIR
		BAST			LNEC			FHWA
		KEDE			CESTRIN			
		KTI			IP			
		PRA			VUD			

FEHRL

Misija i ciljevi

Misija FEHRL-a je da promoviše i obezbedjuje saradnju u istraživanjima u oblasti puteva i da pruža kvalitetne informacije i savetodavne funkcije o tehnologijama i politici vezanim za puteve.

Glavni ciljevi FEHRL-a:

- Obezbediti naučne ulazne podatke na evropskom i nacionalnom planu o projektovanju, tehnici i izgradnji puteva i za rešavanje problematike drumskog saobraćaja.
- Stvaranje i održavanje efikasne i bezbedne putne mreže u Evropi.
- Unapredjenje inovacija u izgradnji evropskih puteva i u industrijskim delatnostima koje se oslanjaju na puteve.
- Poboljšanje energetske efikasnosti u putnom inženjerstvu i u eksploataciji puteva.
- Zaštita životne sredine i unapredjenje kvaliteta života.

FEHRL

Organizacija FEHRL-a

- Predsednik – Joris Al (RWS-DVS, Holandija)
- Generalni sekretar – Steve Phillips
- Generalna skupština - generalni direktori instituta (strategija rada, planovi)
- Izvršni komitet (FEC) – Bojan Leben (ZAG)
- Koordinatori istraživanja iz instituta (razrađuju istraživačke aktivnosti)
- FEHRL – centar znanja, informacija o aktivnostima i projektima (www.fehrl.org)
- FEHRLopedia (portal za pretraživanje znanja)
- Obuka za rukovodioce i koordinatorе istraživačkih projekata, stručna praksa
- Organizacija skupova, seminara, TRA

FEHRL

Strateški program FEHRL-a za istraživanje u oblasti puteva SERRP

Projekti FEHRL-a uvažavaju četiri noseća stuba SERRP-a:

1. Mobilnost, saobraćaj i infrastruktura,
2. Bezbednost i sigurnost,
3. Životna sredina, energija i resursi i
4. Sistemi projektovanja i proizvodnje.

Mobilnost i infrastruktura

™ Heavy Route

Inteligentno upravljanje teškim teretnim vozilima

™ FiWi

Inicijativa FEHRL instituta za merenja težine tokom vožnje

™ CVIS

Kooperativni sistemi između vozila i infrastrukture

Bezbednost i sigurnost

™ **INTRO**
Inteligentni putevi

™ **TYROSAFE**

*Optimizacija pneumatika i površinskog sloja puta
za otpornost na proklizavanje i ostale efekte*

FEHRL

Životna sredina, energija i resursi

™ DIRECT MAT (*)

Tehnike uklanjanja i reciklaže materijala u putogradnji

™ IPG

Holandski program inovacija za smanjenje buke

™ INQUEST

Informaciona mreža o tehnologijama smanjenja buke na evropskim putevima

™ RE-ROAD

Strategije konačnog eksplotacionog veka za kolovoze

™ IPL

Holandski program inovacija za kvalitet vazduha

™ SILENCE

Tiši kopneni prevoz

FEHRL

Sistemi projektovanja i proizvodnja

™ **BiTVal**

Projekat za vrednovanje metoda ispitivanja bitumena

™ **SPENS (*)**

Održivi kolovozi za nove članove Evropske Unije

™ **COST 354**

Funkcionalni kriterijumi za vrednovanje kolovozne konstrukcije

™ **ELLPAG**

FEHRL Evropska grupacija za dugotrajne kolovoze

™ **ARCHES**

Procena i rehabilitacija putnih objekata u Centralnoj Evropi

™ **NR2C**

Novi koncepti izgradnje puteva

FEHRL

Horizontalni projekti

^{TM} **CERTAIN**

Istraživanje saobraćajne infrastrukture za Centralnu Evropu

^{TM} **YEAR2008**

Evropska arena istraživanja za mlade

^{TM} **SIMBA II**

Podsticanje saradnje u oblasti istraživanja drumskega saobraćaja izmedju Evrope i novonastalih medjunardnih tržišta

UVEK DOSTUPAN PUT

Redefinisanje drumskog saobraćaja za 21. vek

FEHRL je sebi postavio izazovni cilj da razradi viziju kako će se putevi graditi i održavati u XXI veku. Iz toga je nastao revolucionarni koncept FOR koji će objediniti ono najbolje što imamo danas sa onim što će tek doći i ishoditi 5.generaciju puteva (5. SERRP)

Put pete generacije biće:

- Prilagodljiv,
- Automatizovan i
- Otporan na klimatske promene .

Objedinjavanjem inovativnih tehnologija i koncepata, i ubiranjem znanja i stručnosti iz cele Evrope 5. generacija puteva izmeniče način projektovanja, izgradnje, održavanja i eksploatacije puteva.

Karakteristike:

- Bezbedan i siguran,
- Čist, tih i energetski efikasan,
- Mobilan,
- Štedljiv i dugotrajan.

FEHRL

Put pete generacije

Prilagodljiv, automatizovan i otporan na uticaj klime

- Prilagođavao bi se budućim potrebama održavanja,
- Potrebnom kapacitetu saobraćaja i potrebama proizvodjača vozila,
- Vozila bi se automatski navodila,
- Pružao bi informacije o putovanju i merenju učinka,
- Gradio bi se od održivih materijala,
- Apsorbovao bi, skladišto i iskorišćavao energiju,
- Eliminisao bi višak vode i amortizovao temperaturne promene
- Čistio bi se i sanirao sam od sebe.

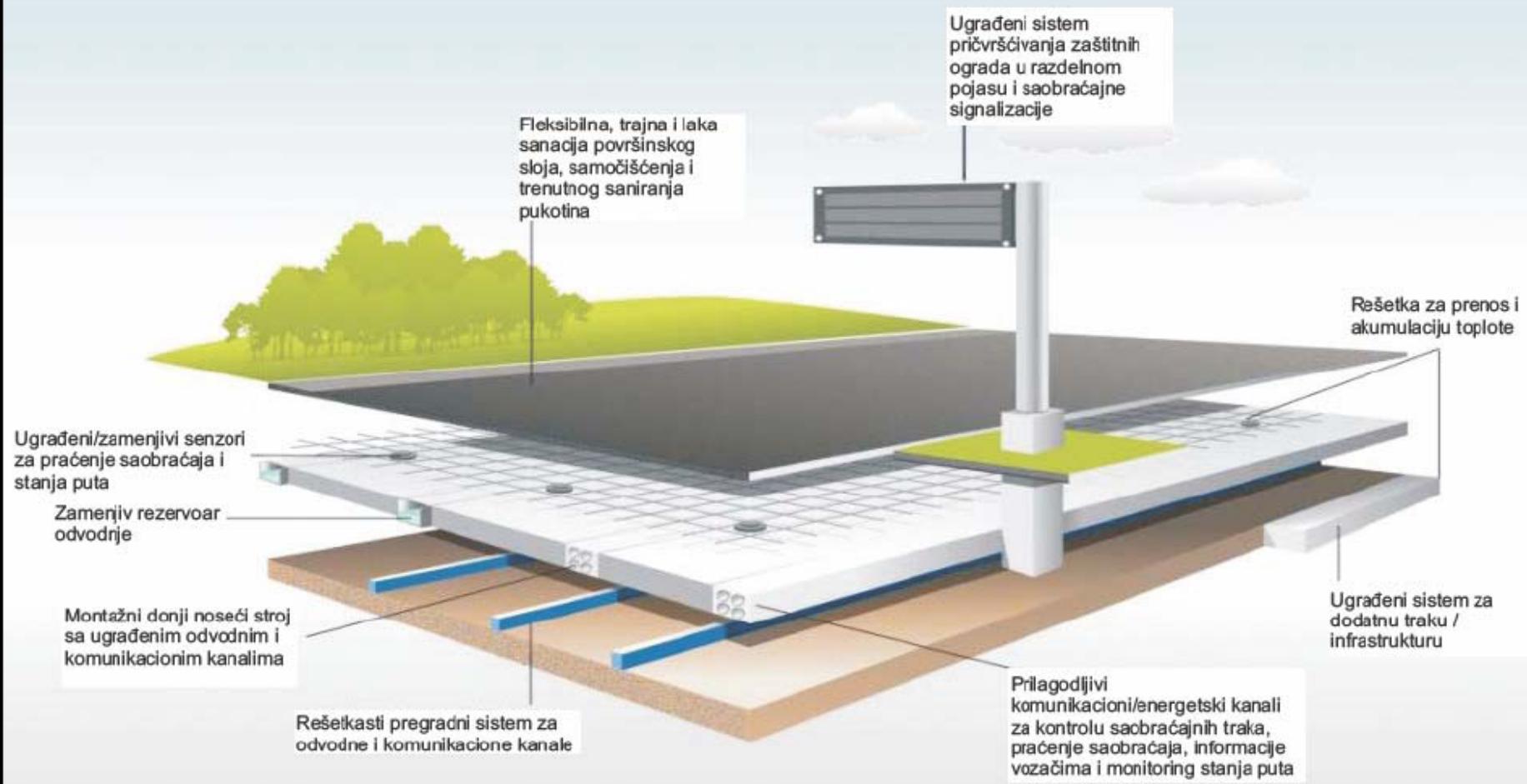
Cilj je da putevi uvek budu dostupni, sa minimalnim intervencijama za sanacije i proširenja, ili za ugradnju novih instalacija ili za rešavanje pitanja hazarda koji potiču od vremenskih uslova.

Ključni deo ovog novog pristupa biće prilagodljivi elementi od montažnih kolovoznih konstrukcija koje se mogu dogradjivati ili rekonstruisati, koji će imati dugi eksploatacioni vek i ispunjavati sve zahteve automatizacije i otpornosti na klimatske promene.

Prilagodljiv put

Automatizovan put

Ugrađena infrastruktura za vođenje vozila i kooperativni sistem vozilo-put

Sistemi upozorenja za vremenske prilike koji su povezani sa automatskim senzorima

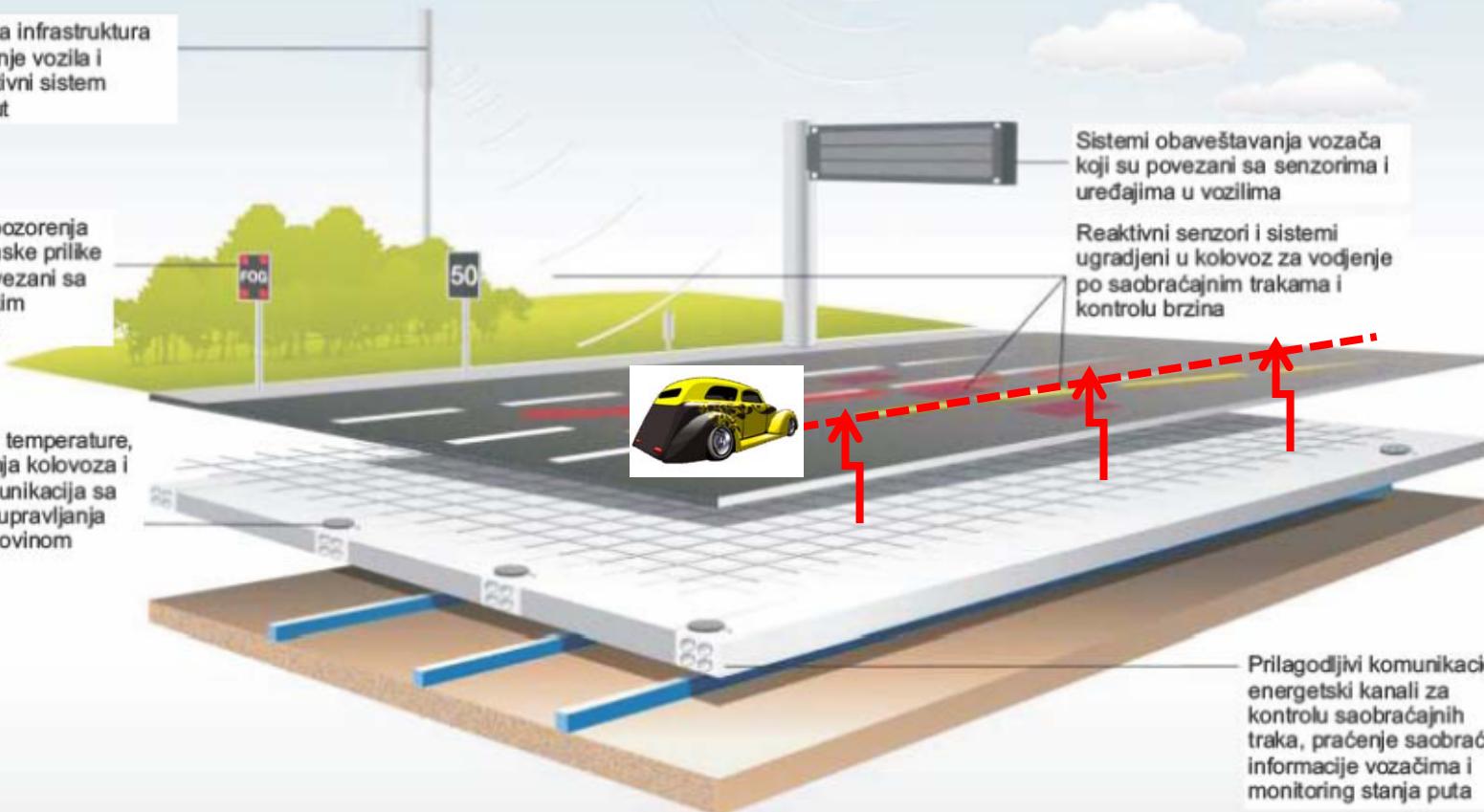
Monitoring temperature, vlage, stanja kolovoza i puta i komunikacija sa sistemom upravljanja putnom imovinom

Satelitske i radio veze sa putnom infrastrukturom i vozačima

Sistemi obaveštavanja vozača koji su povezani sa senzorima i uređajima u vozilima

Reaktivni senzori i sistemi ugradjeni u kolovoz za vođenje po saobraćajnim trakama i kontrolu brzina

Prilagođivi komunikacioni / energetski kanali za kontrolu saobraćajnih traka, praćenje saobraćaja, informacije vozačima i monitoring stanja puta

Put otporan na klimatske promene

Ubiranje i akumuliranje
sunčeve energije za
podešavanje
temperature kolovoza
radi sprečavanja
zaledjivanja i prenos
energije u
ekspropriacionu bočnu
površinu kolovoza

Bočna rasveta i
signalizacija sa
napajanjem iz
akumulirane energije

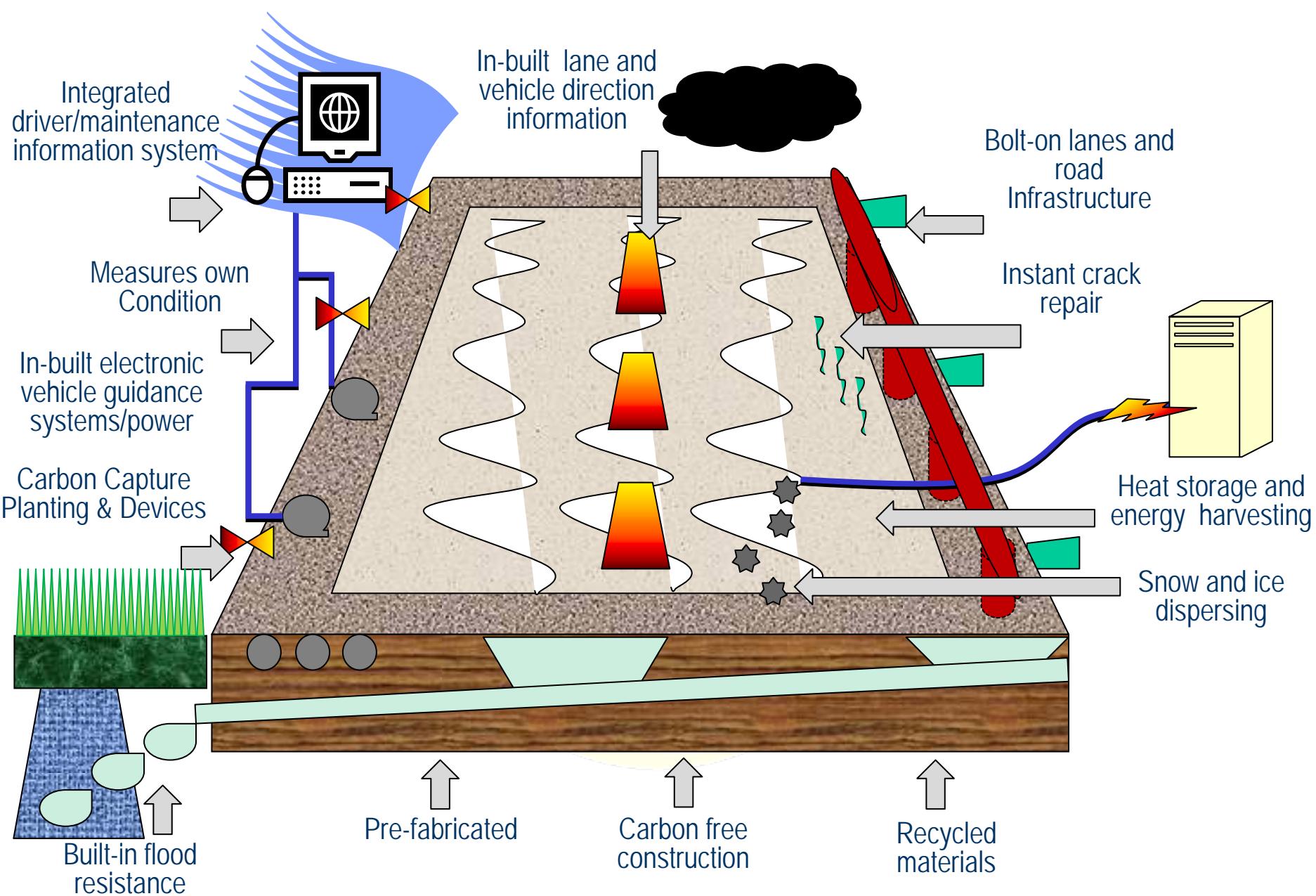
Porozni površinski sloj /
reflektujući površinski sloj

Zasadi za kaptiranje
ugljenika koji se
zalivaju površinskim
oticanjem vode

Ovodnja i rezervoar
za kontrolu oticaja vode
usled nepogoda i za
sakupljanje vode

Niskougljenični gornji
noseći sloj i koloz

Rešetka za ubiranje energije i sistem akumulacije

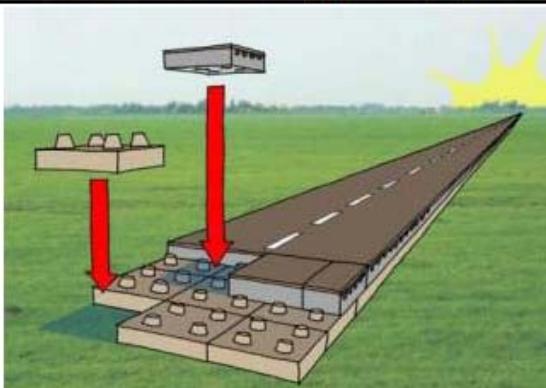

FOREVER OPEN ROAD
Redefining Highway Transport for the 21st Century

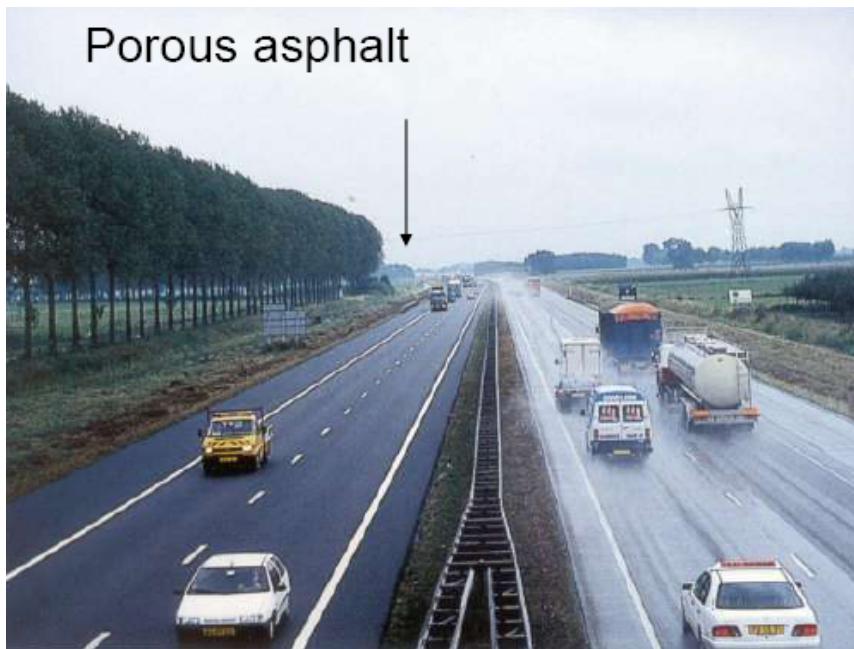

FEHRL

Stimulating innovation 1989-2009

Porous asphalt

Rollpave

Projekat vode:

- LCPC (Francuska)
- BASt (Nemačka)
- DRI (Danska)
- RWS DVS (Holandija)
- TRL (Velika Britanija)

FEHRL očekuje podršku:

- Vlada
- Akademskih institucija i
- Industrije

Faze izvođenja programa istraživanja

Faza I

Razrada koncepta - do kraja 2010.godine

Faza II

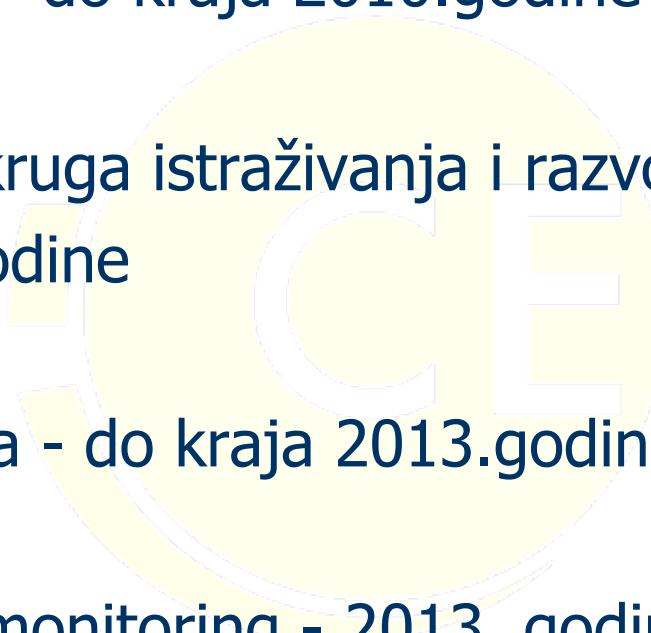
Odredjivanje delokruga istraživanja i razvoj
– do kraja 2011.godine

Faza III

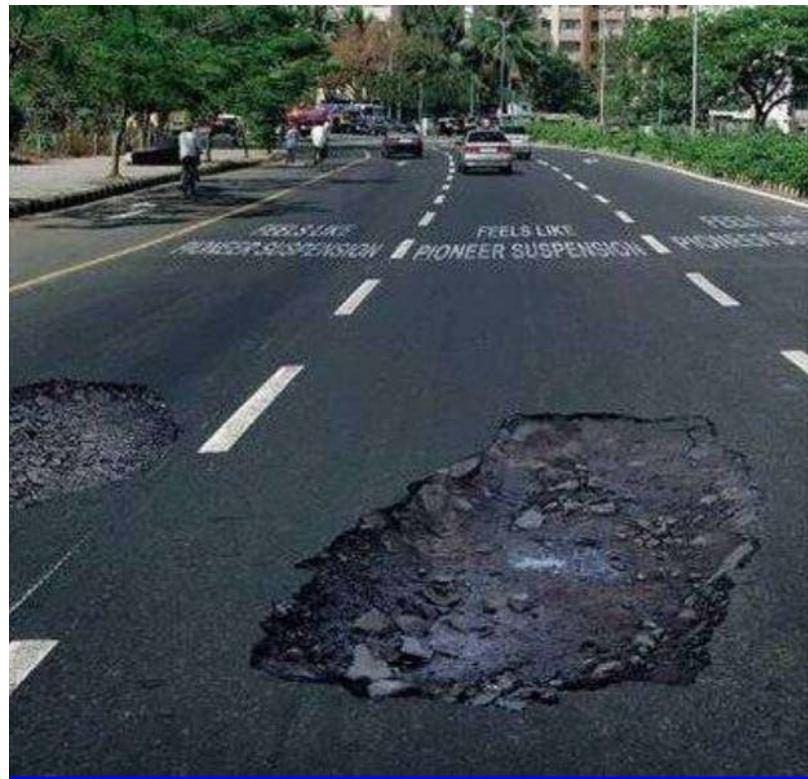
Razvoj tri elementa - do kraja 2013.godine

Faza IV

Pokazni projekti i monitoring - 2013. godine
pa nadalje

Popravka puteva u budućnosti ?

FEHRL

HVALA VAM NA PAŽNJI !

FEHRL